

***event** [event, end-event, after-event]

Časové klauze se spojkou *když* vyjadřují jak děj současný [event] s dějem věty hlavní, tak děj předcházející [after-event] ději hlavní věty:

Když odešel [after-event], zavládlo v místnosti hrobové ticho.

= poté, co odešel, po jeho odchodu

- u after-event má sloveso věty vedlejší dokonavý vid.

Když odcházel [event] z práce, vedoucí už byl dávno pryč.

= v době, kdy/ve chvíli, kdy odcházel...

- event je primárně navázán na nedokonavý vid slovesa, ale může být i s dokonavým slovesem:

Když jsem přestal [event] chodit do skautingu, bylo mi 20 let.

= v době, kdy (tj. nikoliv poté, co)

Plus: ***Když končilo jednání [end-event], tak už nikdo nedával pozor.***

= koncem jednání, na konci jednání

Subfunktory **event** a **after-event** jsou dva základní subfunktory pro tuto úlohu. Další jsou méně časté.

***lifestage**: děj věty řídící se časově lokalizuje vzhledem k něčí životní etapě, věku:

Když mi bylo dvacet, přestal jsem chodit do skautingu.

Pozor!!! kdy jde o lifestage a kdy o event (srov. s větou výše)

***point**: vedlejší větou vyjádřené "kalendářní" časové určení:

v roce 1999 = *když byl rok 1999 [point]*

koncem roku 1999 = *když končil rok 1999 [end-point]*

začátkem roku 1999 = *když začínal rok 1999 [skip-other; comment: begin-point]*

po roce 1999 = *když skončil rok 1999 [after-point]*

***history**: vedlejší větou vyjádřené časové určení, kterým je nějaký historický mezník:

za války = *když byla válka [history]*

koncem války = *když končila válka [end-history]*

začátkem války = *když vypukla válka [skip-other; comment: begin-history]*

po válce = *když bylo po válce, když skončila válka [after-history]*

simultaneously = paralelnost dvou dějů, zatímco:

Když jedni cvičenci odcházejí, druzí přicházejí.

after-interval = po nějak dlouhé době, když uplynul nějaký čas:

po hodině = ***Když uplynula hodina, tak už nečekali a šli domů.***

Kauzální vztahy. Časové a kauzální vztahy jsou velmi provázané a mnohdy je obtížné je od sebe odlišit, zda mezi ději je jen časová souvislost nebo i kauzální, pokud není užita explicitní kauzální spojka, ale jen polyfunkční *když*.

caus

= protože, v důsledku toho, že...

Děj věty hlavní **se stal** (není hypotetický ani budoucí) v důsledku děje ve větě vedlejší.

Když jsem jednou zlobila, maminka mě za trest zamknula na půdě.

cond

= pokud, jestliže, v případě, že... (často do budoucnosti, hypotetičnost)
Když budeš zlobit, potrestám tě.

circ

= (s) tím, že...; slabá kauzalita, nepravý důvod, dovětek, doprovodná okolnost (často ve sportovním slangu)

*Musel se spokojit se třetím místem, **když** jeho nejdelší hod **měřil** 83.16 m.*

*Ital prodloužil sérii senzací při US Open, když **porazil** Američana Couriera.*

(**cncs** = přestože, navzdory tomu, že...)

skip-structure: časové určení a vv s *když* by měly být **sestry**, tj. vv nerozvíjí časové určení:

*Ted', **když** už **je** všechno za námi, se díváme do budoucnosti s nadějí. [skip]*

*Ted', **když** už **je** všechno za námi, se díváme do budoucnosti s nadějí. [event]*

skip-secprep: za sekundární spojky synonymní s *když* se považuje *tehdy*, *když* a *v době*, *když*. Pokud tak nebude ve větě oantováno, dáme skip-secprep.

potom, *když* je sekundárním spojovacím výrazem ve významu "poté, co":

I potom, když zmizel, mám řadu anonymních telefonátů.

Potom může ale mít též navazující funkci (PREC), pak není součástí spojky: *Bydlela jsem tam nejprve se svými rodiči a se svou sestrou. Potom, když jsem se provdala, tak i se svým manželem a se svými dětmi, které tam taky vyrůstaly.*